

Rapport

Ruimtelijke onderbouwing vergraven Vechtoevers
te Ommen
Gemeente Ommen

projectnr. 259195
revisie 05
25 april 2014

auteur(s)

drs. S.B.W. Hammink
drs. A. Kuijt

Opdrachtgever

Waterschap Vechtstromen
Postbus 330
7740 AH Coevorden

datum vrijgave	beschrijving revisie 04	goedkeuring	vrijgave
25 april 2014	definitief	S. Hammink	J. van Haskera

Projectgroep bestaande uit:

Stephan Hammink
Arjen Kuijt

Tekstbijdragen:

Stephan Hammink
Arjen Kuijt

Fotografie:**Vormgeving:****Datum van uitgave:**

25 april 2014

Contactadres:

Magnesiumweg 8
8445 PJ HEERENVEEN
Postbus 24
8440 AA HEERENVEEN

Copyright © 2014

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, elektronisch of op welke wijze dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de auteurs.

Inhoud

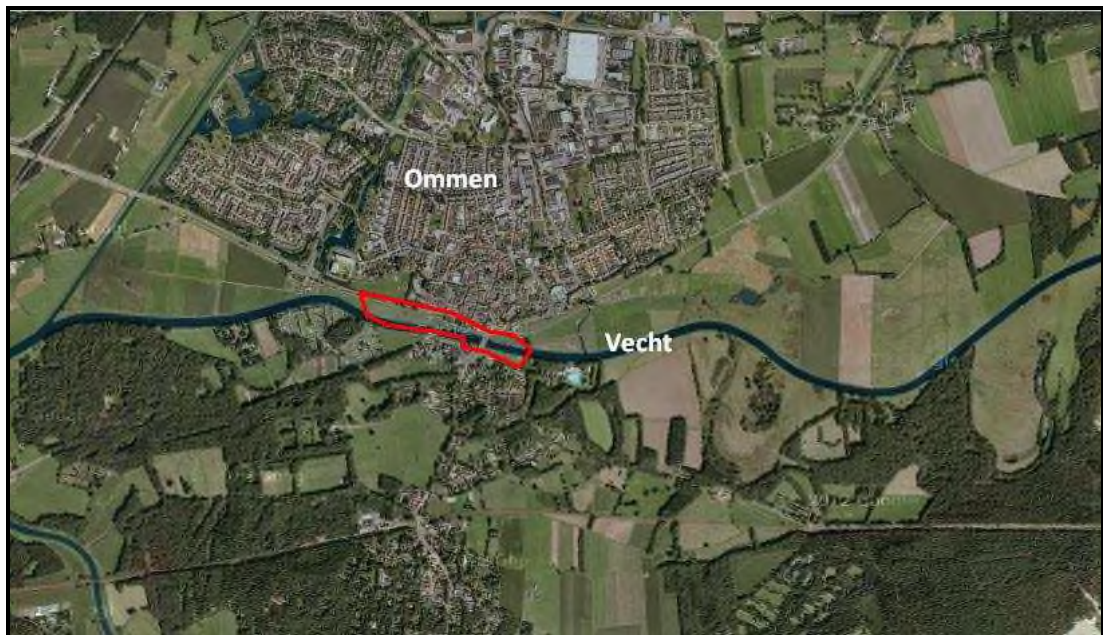
Blz.

1	Inleiding	2
1.1	Aanleiding.....	2
1.2	Vigerende bestemmingsplannen.....	2
1.3	Leeswijzer	8
2	Planbeschrijving	9
2.1	Huidige situatie	9
2.2	Het plan	9
3	Beleidskader	12
3.1	Rijksbeleid	12
3.2	Provinciaal beleid.....	13
3.3	Gemeentelijk beleid	15
4	Milieuaspecten	16
4.1	Archeologie.....	16
4.2	Bodem	18
4.3	Cultuurhistorie	19
4.4	Ecologie	20
4.5	Externe veiligheid	23
4.6	Geluid	23
4.7	Luchtkwaliteit	24
4.8	Water.....	25
5	Economische uitvoerbaarheid	27
6	Maatschappelijke uitvoerbaarheid	28

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Waterschap Vechtstromen is van plan om ter hoogte van de brug bij Ommen-Zuid een Ruimte voor de Rivier project te realiseren. De brug is een knelpunt als het gaat om de afvoer van water en met behulp van een aantal maatregelen zal de doorstroom verbeterd kunnen worden. In het kader van deze werkzaamheden wordt grond ontgraven, een haventje aangelegd, steigers herplaatst, voet- en fietspaden aangelegd en een trailerhelling verplaatst.

Figuur 1: ligging plangebied.

1.2 Vigerende bestemmingsplannen

De gronden waar de werkzaamheden plaatsvinden liggen in de volgende drie bestemmingsplannen:

- bestemmingsplan Centrum Ommen;
- bestemmingsplan Wonen Ommen;
- bestemmingsplan Buitengebied.

In deze paragraaf wordt het inrichtingsplan getoetst aan de vigerende bestemmingsplannen.

Samengevat worden de volgende werkzaamheden uitgevoerd:

1. het bouwen van een bouwwerk in de vorm van een grondkering of damwand;
2. het afgraven en verbreden van het zomer- en winterbed van de Vecht ten behoeve van waterberging, waaronder ook het verwijderen van de bestaande trailerhelling wordt begrepen;
3. het aanleggen van een haven met een trailerhelling met bijbehorende toegangsweg;
4. aanleg van fiets- en voetpaden, inclusief twee trappen;
5. herplaatsen van steigers.

De werkzaamheden zijn weergegeven in figuur 6 en 7.

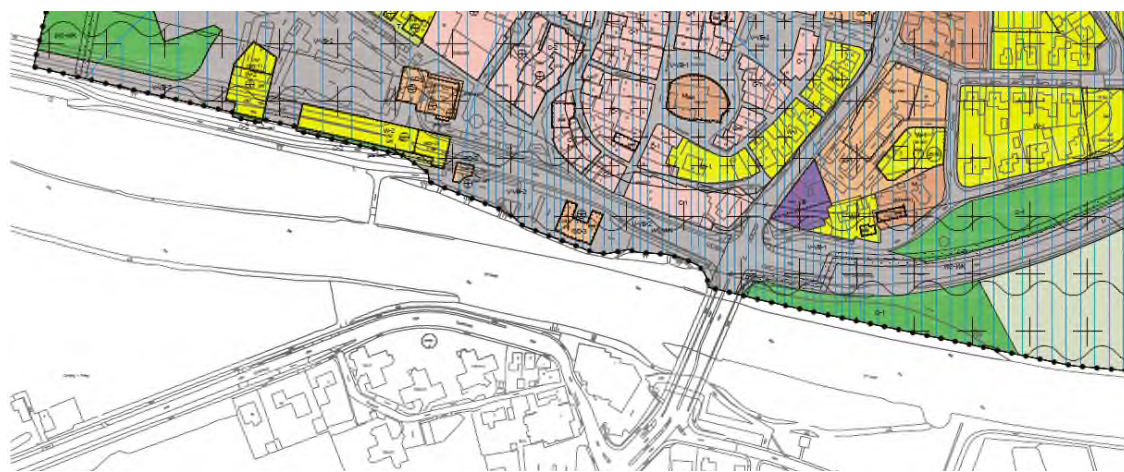
1. Bestemmingsplan Centrum Ommen

Werkzaamheden

Op gronden gelegen in het bestemmingsplan Centrum Ommen vinden de volgende werkzaamheden plaats: het aanpassen van de oevers (afgraven en verbreden) van de Vecht en het herplaatsen van een steiger.

Geldende bestemmingen

Ter hoogte van de brug geldt de bestemming Verkeer. De huidige noordelijke oever is bestemd als Groen - 1. Daarnaast geldt er direct ten oosten van de brug een dubbelbestemming Leiding - Gas. Tevens geldt er een dubbelbestemming Waarde - Archeologische verwachtingswaarde en een dubbelbestemming Waterstaat - Waterkering. Tot slot is er een aanduiding vrijwaringszone - molenbiotoop van toepassing. Een uitsnede van de verbeelding is in figuur 2a weergegeven.

Figuur 2a: uitsnede verbeelding bestemmingsplan Centrum Ommen

Toets

Het afgraven en aanpassen van de oevers past binnen de bestemming Groen - 1, waarin onder meer groenvoorzieningen, water en waterretentievoorzieningen en fiets- en voetpaden zijn toegestaan met de daarbij behorende bouwwerken en (on)bebouwde gronden. De steiger kan worden beschouwd als een bij water behorend bouwwerk en kan op grond daarvan worden gerealiseerd, mits de hoogte niet meer dan 3 meter bedraagt. De hoogte wordt gemeten ten opzicht van de hoogte van het terrein ter plaatse van het meest nabijgelegen punt waar het water grenst aan het vaste land.

De voor Verkeer aangewezen gronden zijn bestemd voor onder meer wegen en wandel- en fietspaden ten behoeve van doorgaand en overig verkeer, groenvoorzieningen, waterhuishoudkundige doeleinden, waterberging en waterlopen met bijbehorende bouwwerken, geen gebouwen zijnde. Het inrichtingplan kan binnen die bestemming worden uitgevoerd.

Voor de gronden met de dubbelbestemming Leiding - Gas geldt, dat werken of werkzaamheden als ontgronden, vergraven, afgraven en het aanleggen, verdiepen, verbreden van watergangen en overige waterpartijen alleen met een omgevingsvergunning (aanlegvergunning) zijn toegestaan. Op basis van het bestemmingsplan wordt een omgevingsvergunning verleend, nadat advies is verkregen van de leidingbeheerder en indien is gebleken dat door het uitvoeren van de werken, dan wel door de direct en/of indirect gevolgen daarvan, niet blijvend onevenredig afbreuk wordt gedaan aan de mogelijkheid van een adequaat beheer of de veiligheid van de ondergrondse leidingen en hieraan door het stellen van voorwaarden niet of onvoldoende tegemoet kan worden gekomen. De betreffende gasleiding ligt in de brug. Het beheer of de veiligheid van deze leiding wordt door het afgraven van gronden onder de brug niet aangetast. Er heeft gedurende het planproces overleg met de leidingenbeheerders plaatsgevonden. Er zijn voor deze leiding geen belemmeringen geconstateerd.

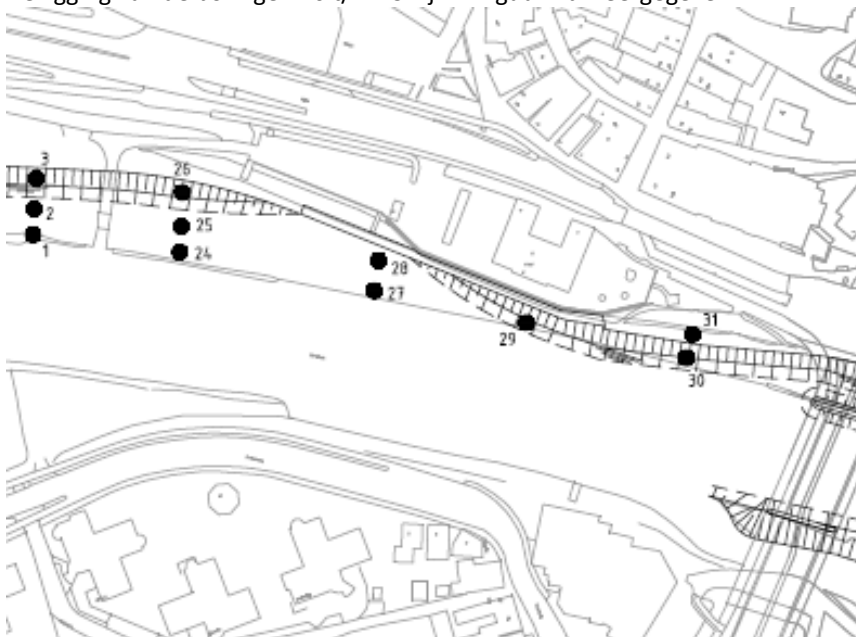
Voor de gronden met de dubbelbestemming Waterstaat - Waterkering geldt dat een omgevingsvergunning nodig is voor het ontgronden, vergraven, afgraven van gronden, het aanleggen, verbreden en verharderen van paden en andere oppervlakteverhardingen, het aanleggen, verdiepen, verbreden en dempen van watergangen en overige waterpartijen. Een omgevingsvergunning wordt niet eerder verleend dan nadat advies is verkregen van de beheerder van de waterkering. De beheerder van de waterkering is het waterschap Vechtstromen. Vechtstromen is tevens de aanvrager van de omgevingsvergunning waarvoor onderhavige ruimtelijke onderbouwing is opgesteld. De belangen van de waterkering zijn daarmee voldoende gewaarborgd.

Voor de gronden met de dubbelbestemming Waarde - Archeologische verwachtingswaarde geldt dat het verboden is zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning (aanlegvergunning) grondwerkzaamheden uit te voeren dieper dan 50 cm en met een oppervlakte groter dan 2.500 m². Onder grondwerkzaamheden wordt onder meer verstaan het afgraven en egaliseren van gronden en ook het (ver)graven, verruimen van wateren.

Een omgevingsvergunning is niet vereist, indien op basis van een aanvullend en/of definitief archeologisch onderzoek is aangetoond dat op de betrokken locatie geen archeologische waarden meer aanwezig zijn. Een omgevingsvergunning is ook niet nodig, indien het werkzaamheden in de bodem betreffen tot een diepte van 50 cm onder het maaiveld en het gebied van de werken een omvang heeft, die kleiner is dan 2.500 m². Aan dit laatste wordt niet voldaan. Er is daarom een archeologisch onderzoek uitgevoerd (zie paragraaf 4.1).

Uit dit onderzoek volgt dat werkzaamheden ter hoogte van boringen 26 t/m 29 de uit te voeren werkzaamheden archeologisch moeten worden begeleid om na te gaan wat de begrenzingen zijn van het oude bruggenhoofd uit 1492-1971. Het in 2012 door het Oversticht geschreven Programma van Eisen (PvE)4 wordt op dit punt worden aangevuld aan de hand van onderliggende boorresultaten. De overige delen van het plangebied bevatten geen archeologisch relevante lagen en/of indicatoren en zijn tevens te veel geroerd waardoor de verwachting voor het aantreffen van archeologische waarden naar laag kan worden gesteld: deze delen van het plangebied kunnen worden vrijgegeven wat betreft archeologie.

De ligging van de boringen 26 t/m 29 zijn in figuur 2b weergegeven.

Figuur 2b: Uitsnede Situatiekaart met locatie boringen Archeologisch onderzoek

De gronden waar de werkzaamheden archeologisch moeten worden begeleid liggen buiten het plangebied van bestemmingsplan Centrum Ommen. Het aspect archeologie vormt derhalve geen belemmering voor de werkzaamheden.

De molenbiotoop is in het kader van de werkzaamheden niet relevant.

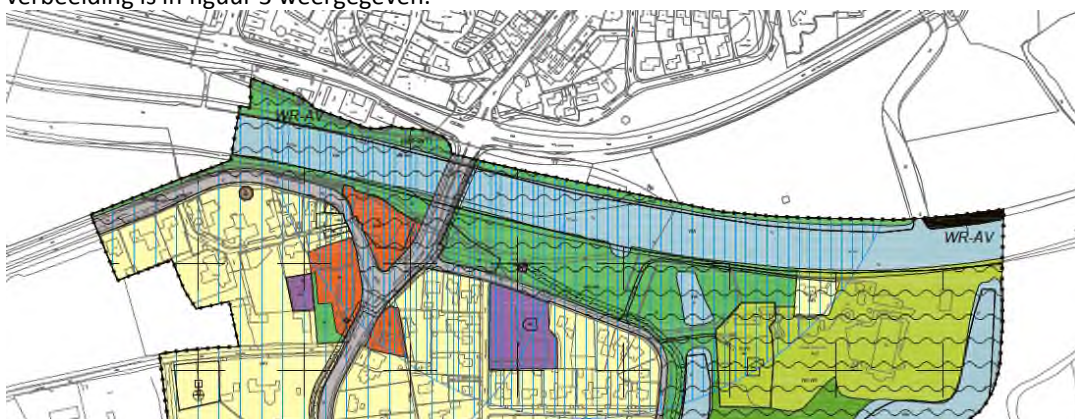
2. Bestemmingsplan Wonen Ommen

Werkzaamheden

Op gronden gelegen in het bestemmingsplan Centrum Wonen vinden de volgende werkzaamheden plaats: het aanpassen van de oevers (afgraven en verbreden) van de Vecht. Tevens worden een steiger herplaatst en voet- en fietspaden met 2 trappen gerealiseerd.

Geldende bestemmingen

Ter oosten en westen van de brug geldt de bestemming Groen. Daarnaast geldt er direct ten oosten van de brug een dubbelbestemming Leiding - Gas. Tevens geldt er een dubbelbestemming Waarde - Archeologische verwachtingswaarde en een dubbelbestemming Waterstaat - Waterkering. Tot slot is er een vrijwaringszone - molenbiotoop van toepassing. De te herplaatsen steiger is geprojecteerd op gronden die in het vigerende plan deels zijn bestemd als Water en deels als Groen. Een uitsnede van de verbeelding is in figuur 3 weergegeven.

Figuur 3: uitsnede bestemmingsplan Wonen Ommen (kaartblad 3)

Toets

Het afgraven en aanpassen van de oevers past binnen de bestemming Groen, waarin onder meer groenvoorzieningen, water en waterretentievoorzieningen, fiets- en voetpaden en waterhuishoudkundige voorzieningen met bijbehorende bouwwerken en (on)bebouwde gronden. De steiger kan worden beschouwd als een bij water behorend bouwwerk en kan op grond daarvan worden gerealiseerd, mits de hoogte niet meer dan 3 meter bedraagt. De hoogte wordt gemeten ten opzicht van de hoogte van het terrein ter plaatse van het meest nabijgelegen punt waar het water grenst aan het vaste land. Binnen de bestemming Water is een steiger ook toegestaan. Ook de trappen kunnen worden beschouwd als bijbehorende bouwwerken en zijn op grond van het bestemmingsplan toegestaan.

Voor de gronden met de dubbelbestemming Waarde - Archeologische verwachtingswaarde geldt dat het verboden is zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning (aanlegvergunning) grondwerkzaamheden uit te voeren dieper dan 50 cm en met een oppervlakte groter dan 2.500 m². Onder grondwerkzaamheden wordt onder meer verstaan het afgraven en egaliseren van gronden en ook het (ver)graven, verruimen van wateren. Een omgevingsvergunning is niet vereist, indien op basis van een aanvullend en/of definitief archeologisch onderzoek is aangetoond, dat op de betrokken locatie geen archeologische waarden meer aanwezig zijn. Een omgevingsvergunning is ook niet nodig indien het werkzaamheden in de bodem betreffen tot een diepte van 50 cm onder het maaiveld en het gebied van

de werken een omvang heeft, die kleiner is dan 2.500 m². Aan dit laatste wordt niet voldaan. Er is daarom een archeologisch onderzoek uitgevoerd (zie paragraaf 4.1).

Uit het archeologisch onderzoek volgt dat werkzaamheden ter hoogte van boringen 26 t/m 29 de uit te voeren werkzaamheden archeologisch moeten worden begeleid om na te gaan wat de begrenzingen zijn van het oude bruggenhoofd uit 1492-1971. Het in 2012 door het Oversticht geschreven Programma van Eisen (PvE)⁴ wordt op dit punt worden aangevuld aan de hand van onderliggende boorresultaten. De overige delen van het plangebied bevatten geen archeologisch relevante lagen en/of indicatoren en zijn tevens te veel geroerd waardoor de verwachting voor het aantreffen van archeologische waarden naar laag kan worden gesteld: deze delen van het plangebied kunnen worden vrijgegeven wat betreft archeologie.

Uit figuur 2b volgt dat de werkzaamheden die archeologisch moeten worden begeleid op gronden binnen dit bestemmingsplan plaatsvinden. Van het verbod om grondwerkzaamheden uit te voeren dieper dan 50 cm en met een oppervlakte groter dan 2.500 m² kan volgens het bestemmingsplan worden afgeweken, indien op basis van een aanvullend en/of definitief archeologisch onderzoek is aangetoond dat op de betrokken locatie geen archeologische waarden meer aanwezig zijn. Doordat de werkzaamheden onder archeologische begeleiding plaatsvinden is gewaarborgd dat archeologische belangen voldoende zijn beschermd. Op grond hiervan kan worden afgeweken van de binnenplanse regeling, dat een omgevingsvergunning (aanlegvergunning) nodig is voor grondwerkzaamheden. Een aparte aanlegvergunning is derhalve niet nodig.

De overige bestemmingen komen overeen met de bestemmingen zoals hiervoor beschreven bij het bestemmingsplan Centrum Ommen. Zoals hierboven is gemotiveerd vormen de bestemmingen geen belemmering voor het uitvoeren van het inrichtingsplan.

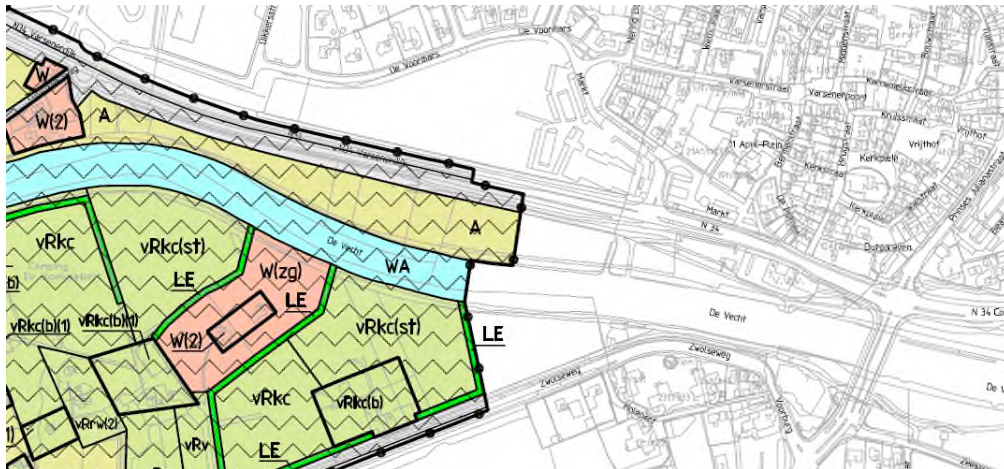
3. Bestemmingsplan Buitengebied

Werkzaamheden

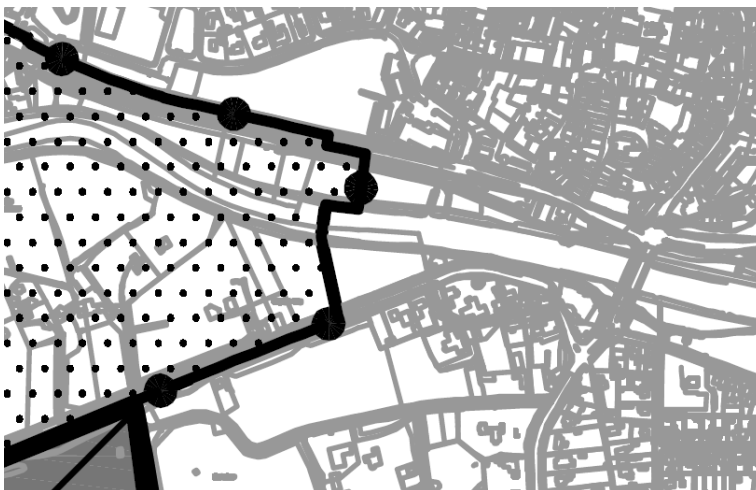
Op gronden gelegen in het bestemmingsplan Buitengebied vinden de volgende werkzaamheden plaats: het aanpassen van de oevers (afgraven en verbreden) van de Vecht, de aanleg van een haven, het plaatsen van een damwandconstructie en het realiseren van een nieuwe trailerhelling met bijbehorende ontsluiting en voet- en fietspaden. Daarnaast wordt een steiger herplaatst.

Geldende bestemmingen

De gronden waar de aanleg van de haven en de trailerhelling en de ontsluitingsweg zijn geprojecteerd hebben de bestemming Agrarisch. Daarnaast kennen de gronden een medebestemming Primair waterstaatsdoeleinden. Tot slot geldt de bestemming Rivier(oevers) met natuurwaarden (zone Rn). Een uitsnede van de verbeelding is in figuur 4a weergegeven en een uitsnede van de plankaart met bestemmingen op gebiedsniveau in figuur 4b.

Figuur 4a: Uitsnede bestemmingsplan Buitengebied

Figuur 4b: Uitsnede plankaart met bestemmingen op gebiedsniveau

Toets

Op de gronden met de agrarische bestemming zijn grondgebonden veehouderij en akker- en vollegrondstuinbouw toegestaan met bijbehorende voorzieningen zoals (ontsluitings)wegen, in- en uitritten, nutsvoorzieningen, groenvoorzieningen, parkeervoorzieningen, tijdelijke waterberging en water ten behoeve van wateraanvoer en -afvoer en sierwater. Het verbreden van de Vecht, de aanleg van de nieuwe haven, de damwandconstructie, de nieuwe trailerhelling met bijbehorende ontsluiting de aanleg van voet- en fietspaden en de herplaatsing van de steiger zijn op grond van de bestemming Agrarisch niet toegestaan. De bestemming Water laat steigers toe.

De gronden met de medebestemming Primair waterstaatsdoeleinden zijn primair bestemd voor de waterhuishouding, waaronder begrepen de wateraanvoer en -afvoer, de waterberging alsmede dijken, kaden, dijksloten en andere voorzieningen ten behoeve van de waterkering. De aanleg van de nieuwe haven en de nieuwe trailerhelling met bijbehorende ontsluiting en de herplaatsing van de steiger zijn op grond van de (mede)bestemming Primair waterstaatsdoeleinden niet toegestaan. Voor het realiseren van bouwwerken ten behoeve van de agrarische bestemming geldt dat uitsluitend mag worden gebouwd, indien het bouwplan betrekking heeft op vervanging, vernieuwing of verandering van bestaande bouwwerken, waarbij de oppervlakte, voor zover gelegen op of onder peil, niet wordt uitgebreid. Dat is hier niet relevant omdat de (bouw)werkzaamheden strijdig zijn met de agrarische bestemming.

De medebestemming Rivier(oevers) met natuurwaarden (zone Rn) staat diverse agrarische activiteiten, natuurontwikkeling, recreatie (kleinschalige dagrecreatieve voorzieningen en wandel- en fietspaden) toe, al dan niet via een binnenplanse procedure / aanlegvergunning. De bestemming is voor de gronden binnen het project Vechoevers ook gericht op het beschermen de in dit gebied voorkomende landschappelijke waarden in de vorm van het contrast tussen het open rivierdal en de besloten beboste rivierduinen en het aanwezige microreliëf

Dit artikel staat de aanleg van wandel en fietspaden toe via een aanlegvergunning. De overige voorgenomen werkzaamheden passen niet binnen de medebestemming. Uit het artikel volgt wel dat in deze ruimtelijke onderbouwing moet worden gemotiveerd in hoeverre de waarden die dit artikel beschermt al dan niet worden aangetast (zie paragraaf 4.3).

4. Conclusie naar aanleiding van vigerende bestemmingsplannen

De bestemmingsplannen Centrum Ommen en bestemmingsplan Wonen Ommen vormen geen belemmering voor de uit te voeren (bouw)werkzaamheden. Wel is op grond van deze bestemmingsplannen voor de graafwerkzaamheden / verbreden van de Vecht, het aanleggen van oppervlakteverharding (ontsluiting trailerhelling) een omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden (hierna: aanlegvergunning) nodig. Met het Wabo-projectbesluit wordt van de bepalingen uit de vigerende bestemmingsplannen, dat een dergelijke aanlegvergunning nodig is afgeweken. In het voorgaande is gemotiveerd, dat de te beschermen belangen niet worden aangetast. Ook kan worden afgeweken van de binnenplanse bepaling, dat een aanlegvergunning nodig is vanwege de bescherming van archeologische waarden. Het gebied is op basis van archeologisch onderzoek grotendeels vrijgegeven en voor een deel van de gronden vinden de werkzaamheden plaats onder archeologische begeleiding.

Het bestemmingsplan Buitengebied staat het verbreden van de Vecht, de aanleg van de nieuwe haven, de damwandconstructie, de nieuwe trailerhelling met bijbehorende ontsluiting en de herplaatsing van de steiger niet toe.

Op grond van artikel 2.10, eerste lid, onderdeel c, is “planologisch strijdig gebruik” een weigeringsgrond voor de omgevingsvergunning. Conform artikel 2.10, tweede lid, van de Wabo, wordt de aanvraag om te bouwen tevens aangemerkt als een aanvraag voor een verzoek om af te wijken van het bestemmingsplan als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onderdeel c, van de Wabo. Omdat de voorgenomen werkzaamheden in strijd zijn met het bestemmingsplan wordt het planologisch regime aangepast door middel van een omgevingsvergunning waarbij afgeweken wordt van het bestemmingsplan.

Onderhavige ruimtelijke onderbouwing beschrijft de ontwikkelingen en mogelijke gevolgen voor de omgeving en maakt onderdeel uit van de te verlenen omgevingsvergunning.

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt de planbeschrijving gegeven. Ook de nieuwe invulling van het plangebied komt daarbij aan bod. In hoofdstuk 3 wordt het relevante beleid beschreven dat van toepassing is op de verandering. Hoofdstuk 4 beschrijft de omgevingsaspecten. Hoofdstuk 5 en 6 tenslotte beschrijven de economische en maatschappelijke uitvoerbaarheid van de plannen.

2 Planbeschrijving

2.1 Huidige situatie

Het projectgebied bestaat uit de oevers van de Vecht ter hoogte van de brug bij Ommen-Zuid. Ten oosten vanaf de brug betreft het ongeveer 200 meter van de noordelijke en de zuidelijke oever. Vanaf de brug naar het westen gaat het om ongeveer 500 meter van de noordelijke oever. De oevers bestaan voor een groot deel uit kort gemaaid grasland. Een gedeelte op de noordelijke oever is nog in agrarisch gebruik. Elementen als greppels, sloten en poelen ontbreken in het projectgebied, evenals bomen. De overgang tussen graslanden en Vecht is scherp. De oevers zijn versterkt met stortstenen. In het gebied ten westen en oosten op de rechteroever van de brug bevinden zich een aantal aanlegplaatsen en een trailerhelling.

Figuur 5: Ligging onderzoeksgebied, verdeeld in noordwestelijke, noordoostelijke en zuidoostelijke oever.

2.2 Het plan

De gemeente Ommen is al een aantal jaren bezig met het Centrumplan. Deze ontwikkelingen hebben er toe geleid dat de Provincie Overijssel, de waterschappen Velt & Vecht en Regge & Dinkel en de gemeente Ommen een gezamenlijke opgave hebben gedefinieerd. In de periode 2009-2010 is een ruimtelijke verkenning uitgevoerd in opdracht van de betrokken overheden. De ruimtelijke verkenning heeft geleid tot een concept voor het plangebied. Dit concept is in hoofdlijnen uit de volgende ingrepen opgebouwd:

1. Verbeteren waterveiligheid: verlaging waterstanden bij hoog water;
2. Vergroten van recreatiemogelijkheden en koppeling centrum met de Vecht;
3. Ruimte bieden aan natuurontwikkeling.

Het plan is primair bedoeld om het water meer ruimte te geven. Daarom worden de oevers afgegraven. Voor de aanlegvoorzieningen komt een eenvoudige haven terug (zie figuur 7). Voor het afgraven van de gronden wordt eveneens een ontgrondingsvergunning aangevraagd bij de provincie Overijssel.

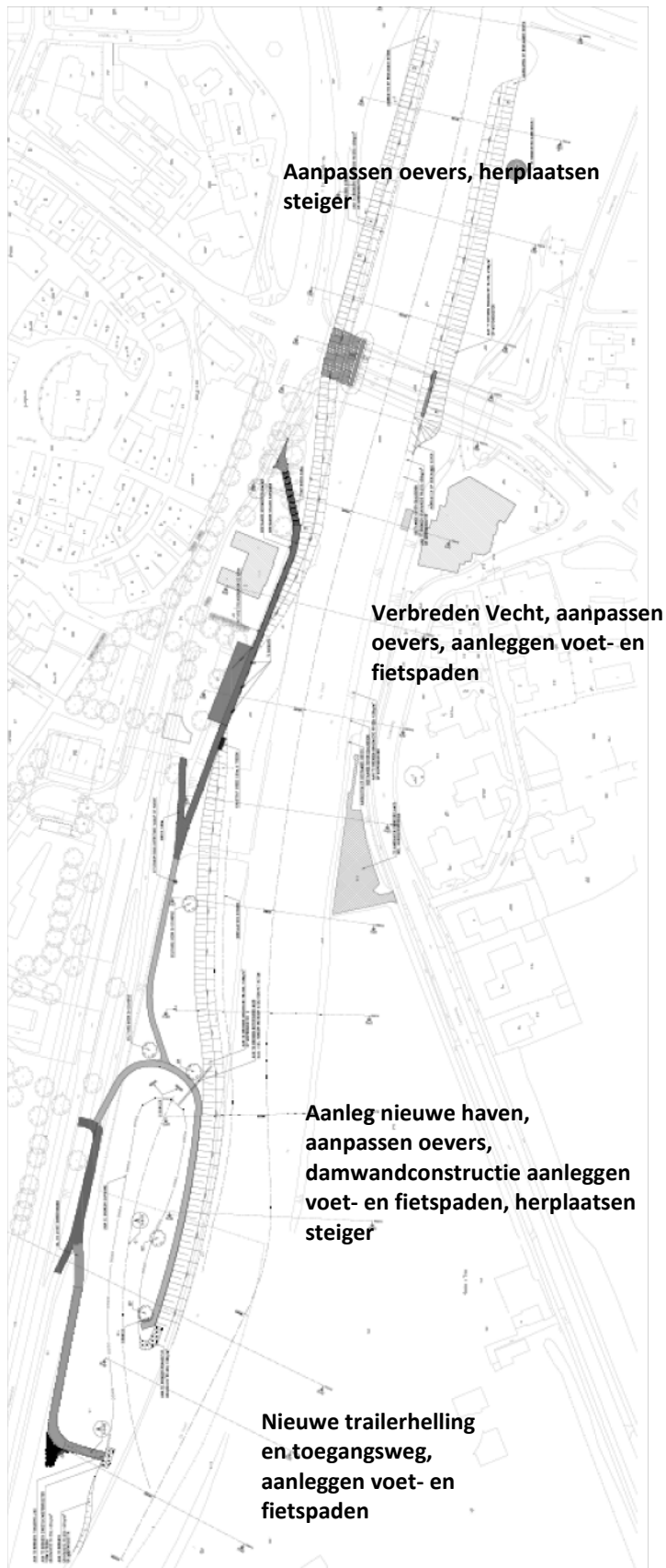
Figuur 6: gronden die ontgraven worden.

Naast het afgraven van de gronden zullen ook een aantal ontwikkelingen mogelijk gemaakt worden. Natuurontwikkeling om het gebied geschikt te maken voor een grotere diversiteit aan soorten is mogelijk omdat er nieuwe oevers aangelegd moeten worden. De bestaande trailerhelling en aanlegplaatsen zullen in westelijke richting verplaatst worden om ruimte te creëren om het centrumplein van Ommen aan te laten sluiten op de Vecht.

Aan de noordoever nabij het centrum is rekening gehouden met 25 vaste ligplaatsen en 25 passanten inclusief parkeergelegenheid. Deze ligplaatsen worden ontsloten middels wandelpaden, die in beton worden uitgevoerd. Direct ten zuiden van de nieuwe jachthaven wordt een pontverbinding aangelegd. Deze verbindt de noord- en zuidoever. Daarmee wordt een wandelrondje gecreëerd via de Hessel Mulertbrug, de zuidoever en terug via het pontje. Onderdeel van deze route is ook het pad onder het voormalige gemeentehuis langs. Dit pad wordt verhard en krijgt een openbaar karakter. Het pad vormt de verbinding tussen het nieuwe plein en de Brugstraat

Binnen het bestemmingsplan Westflank worden de volgende, flankerende, onderdelen gerealiseerd. Deze onderdelen vormen geen van dit project, maar hebben wel een duidelijke ruimtelijke relatie met het project Vechoevers.

Het centrumplein zal een zowel visuele als functionele verbinding met de Vecht krijgen. Door een deel van het plein onder een hoek aflopend richting de Vecht aan te leggen en onderaan te voorzien van een stenen kade komt Ommen letterlijk direct aan het water te liggen. Het doortrekken van de Brugstraat tot aan het water van de Vecht, met een toegankelijke verbinding voor voetgangers onder het oude stadhuis langs, richting het naar het water georiënteerde plein vormt hier een integraal onderdeel van. Dit wordt mogelijk gemaakt binnen de ontwikkeling en bestemmingsplan Westflank.

Figuur 7: overzicht maatregelen.

3 Beleidskader

In dit hoofdstuk wordt het relevante beleid beschreven dat van toepassing is op onderhavig verzoek.

3.1 Rijksbeleid

Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR)

De Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte geeft een totaalbeeld van het ruimtelijk en mobiliteitsbeleid op rijksniveau en is de 'kapstok' voor bestaand en nieuw rijksbeleid met ruimtelijke consequenties. De SVIR vervangt de Nota Ruimte, de Structuurvisie Randstad 2040, de Nota Mobiliteit, de Mobiliteitsaanpak en de Structuurvisie voor de Snelwegomgeving. Tevens vervangt het de ruimtelijke doelen en uitspraken in de volgende documenten: PKB Tweede structuurschema Militaire terreinen, de agenda landschap, de agenda Vitaal Platteland en Pieken in de Delta.

In de SVIR schetst het kabinet hoe Nederland er in 2040 uit moet zien: concurrerend, bereikbaar, leefbaar en veilig. Het ruimtelijke- en mobiliteitsbeleid wordt meer aan provincies en gemeenten overgelaten. Hieronder valt bijvoorbeeld het landschapsbeleid. De Rijksoverheid richt zich op nationale belangen, zoals een goed vestigingsklimaat, een degelijk wegennet en waterveiligheid. Tot 2028 heeft het kabinet in de SVIR drie Rijksdoelen geformuleerd:

1. de concurrentiekracht vergroten door de ruimtelijk-economische structuur van Nederland te versterken. Dit betekent bijvoorbeeld een aantrekkelijk (internationaal) vestigingsklimaat;
2. de bereikbaarheid verbeteren;
3. zorgen voor een leefbare en veilige omgeving met unieke natuurlijke en cultuurhistorische waarden.

De provincies en gemeenten krijgen in het nieuwe ruimtelijke- en mobiliteitsbeleid meer bevoegdheden. Bijvoorbeeld op het gebied van landschappen, verstedelijking en het behoud van groene ruimte. Provincies en gemeenten zijn volgens het kabinet beter op de hoogte van de situatie in de regio en de vraag van bewoners, bedrijven en organisaties. Daardoor kunnen zij beter afwegen wat er in een gebied moet gebeuren. Het opstellen van dit bestemmingsplan past in die lijn.

Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro)

Het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) regelt de doorwerking van nationale belangen op ruimtelijk gebied in gemeentelijke bestemmingsplannen door het stellen van de juridische kaders. Het Barro is ook wel bekend als de AMvB Ruimte. Het besluit is per 17 december 2011 grotendeels in werking getreden en per 1 oktober 2012 gewijzigd.

In het huidige Barro zijn opgenomen:

- het Project Mainportontwikkeling Rotterdam;
- militaire terreinen en -objecten;
- de Wadden;
- de kust (inclusief primaire kering);
- de grote rivieren;
- de Werelderfgoederen;
- reserveringen uitbreidingen weg en spoor;
- veiligheid vaarwegen;
- het netwerk voor elektriciteitsvoorziening;
- de buitendijkse uitbreidingsruimte in het IJsselmeer;
- bescherming van de (overige) primaire waterkeringen;
- reservering voor rivierverruiming Maas;
- de Ecologische Hoofdstructuur (EHS).

Het Barro staat in het (stroomvoerende) rivierbed alleen ontwikkelingen onder voorwaarden toe. In voorliggend plan zijn nieuwe ontwikkelingen voorzien in het (stroomvoerende) rivierbed. Deze ontwikkelingen zijn ten dienste van de Vecht en derhalve in overeenstemming met het Barro. Het plan leidt niet tot een aantasting van de functie van de Vecht en zijn rivierbed.

Nationaal Waterplan

Het Nationaal Waterplan vervangt alle voorgaande Nota's Waterhuishouding en volgt de Vierde Nota Waterhuishouding uit 1998 op. In het plan worden de hoofdlijnen van het nationale waterbeleid beschreven. Het Nationaal Waterplan heeft voor de ruimtelijke aspecten de status van structuurvisie in de zin van de Wet ruimtelijke ordening en is opgesteld op basis van de Waterwet die op 22 december 2009 in werking is getreden.

Het Nationaal Waterplan is opgesteld voor de planperiode 2009-2015 en formuleert een antwoord op ontwikkelingen op het gebied van klimaat, demografie en economie en investeert in duurzaam waterbeheer. Bescherming tegen overstromingen, voldoende en schoon water en diverse vormen van gebruik van water zijn onderdelen van het Nationaal waterplan.

Planologische Kernbeslissing (PKB) Ruimte voor de Rivier

De maatregelen om rivieren meer ruimte te geven zijn door het Rijk vastgelegd in de PKB Ruimte voor de Rivier. Deze PKB is op 26 januari 2007 van kracht geworden.

Uiterlijk in 2015 moet het Nederlandse rivierengebied beter beschermd zijn tegen hoogwater. De PKB kent 3 doelen:

1. in 2015 kan een afvoer van 16.000 kubieke meter water per seconde veilig door de Rijntakken stromen;
2. de ruimtelijke kwaliteit van het rivierengebied verbetert door de maatregelen die hiervoor worden genomen
3. er wordt extra ruimte gereserveerd voor de hogere waterstanden die onder invloed van de klimaatveranderingen worden verwacht.

In de PKB Ruimte voor de Rivier heeft het Rijk eveneens opgenomen welke maatregelen genomen zouden moeten worden om de doelen te bereiken. De extra bergingscapaciteit die met dit project gerealiseerd worden zijn in overeenstemming met de doelstellingen van de PKB.

Conclusie Rijksbeleid

De verbetering van de waterhuishouding bij de Vecht is in overeenstemming met het Rijksbeleid.

3.2 Provinciaal beleid

Omgevingsvisie en verordening Provincie Overijssel

In de Omgevingsvisie en -verordening Overijssel (juli 2009) heeft de provincie haar visie, beleidskeuzes en uitvoeringsstrategie ten aanzien van het ruimtelijk fysieke domein verwoord. De ambitie voor Overijssel is om een vitale samenleving tot ontplooiing te laten komen in een mooi en vitaal landschap. Een samenleving waarin alle Overijsselaars zich thuis voelen en participeren. Met bloeiende steden en dorpen als motoren voor cultuur en werkgelegenheid, ingebed in een landschap waarin wonen, natuur, landbouw en water elkaar versterken.

Het beleid voor de fysieke leefomgeving staat primair in dienst van de sociaal-economische ontwikkeling. Dit betekent dat ruimte wordt gemaakt voor ontwikkeling van werkgelegenheid en hoogwaardige woonmilieus. De dynamiek die hierdoor ontstaat, ziet de provincie als kans om de ruimtelijke kwaliteit en duurzaamheid te versterken.

Omgevingsverordening

De Omgevingsverordening geeft vanuit de ambities en doelstellingen, die zijn neergelegd in de Omgevingsvisie, richting aan de ontwikkeling van de fysieke leefomgeving in Overijssel. De inzet van de verordening als juridisch instrument om de doorwerking van provinciaal beleid af te dwingen, is beperkt tot die onderdelen van het beleid waarvoor de inzet van algemene regels noodzakelijk is om provinciale

belangen veilig te stellen of om uitvoering te geven aan wettelijke verplichtingen. Uitgangspunt daarbij is dat niet meer geregeld is dan strikt noodzakelijk is en dat dubbele regelgeving wordt voorkomen. In de Omgevingsverordening is door de provincie opgenomen dat onderbouwd dient te worden dat de nieuwe ontwikkelingen die het bestemmingsplan mogelijk maakt, bijdragen aan de ruimtelijke kwaliteit conform de geldende gebiedskenmerken en passen binnen het ontwikkelingsperspectief die in de Omgevingsvisie is neergelegd. Bij dergelijke ontwikkelingen geldt bovendien de voorwaarde van een goede landschappelijke inpassing.

Dit initiatief draagt bij aan de ruimtelijke kwaliteit. Enerzijds door de Vecht weer meer ruimte te bieden zoals dat vroeger was en anderzijds door kwaliteitsverbetering van de zuidkant van Ommen. Bewoners en bezoekers kunnen na afronding de Vecht weer meer 'beleven' en dat draagt bij aan de kwaliteit van het gehele gebied.

De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) die in de provinciale structuurvisies is uitgewerkt, is vastgelegd in de ruimtelijke verordening. Ruimtelijke plannen moeten hieraan worden getoetst. In de EHS geldt het 'Nee, tenzij'- principe. In principe zijn er geen ontwikkelingen toegestaan als deze ontwikkelingen de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied aantasten. Voor een uitgebreide algemene beschrijving van de Ecologische Hoofdstructuur wordt verwezen naar het rapport "Natuurtoets vergraven Vechoevers Ommen", dat Oranjewoud in het kader van deze ruimtelijke onderbouwing heeft opgesteld (zie ook paragraaf 4.4.).

Programma Ruimte voor de Vecht

De provincie Overijssel heeft in 2007 het initiatief genomen tot het programma Ruimte voor de Vecht. De Vecht heeft ter hoogte van Ommen zeer beperkt ruimte. De oorspronkelijke meanderende Vecht heeft plaats gemaakt voor een smalle doorgang voor het water ingesloten door het centrum van Ommen en de bebouwing van Ommen Zuid. Onderzoek in 2009 heeft aangetoond dat met een verbreding van het zomerbed een aanzienlijke reductie wordt bereikt. Deze verbreding vraagt om een ruimtelijke aanpassing.

Figuur 8: impressie van de Vecht rond 1900 en de Vecht in 2010.

Conclusie provinciaal beleid

De gewenste ontwikkelingen past binnen de geformuleerde doelstellingen van de provincie Overijssel zoals beschreven in de verschillende beleidsdocumenten.

3.3 Gemeentelijk beleid

Gemeentelijk Omgevingsplan

In het Gemeentelijk Omgevingsplan wordt de missie uit het Ommer Motief concreet uitgewerkt.

Deze missie is: *“Ommen ontwikkelt zich op basis van haar kernkwaliteiten tot een groene, gastvrije en geïnspireerde verblijfsgemeente”.*

Het plan bundelt voor het eerst de ambities op alle voor het omgevingsbeleid relevante beleidsterreinen: sociaal, economisch en fysiek. Het plan biedt een integrale visie en een helder en compact fundament voor het gemeentelijk beleid en de uitvoering ervan. Het belangrijkste wat de gemeente met het nieuwe omgevingsplan wil bereiken is dat inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties en partners in één oogopslag een helder beeld krijgen waar Ommen voor staat en op welke ontwikkelingen zij inzet. Enkele doelen zijn:

- versterken toegankelijkheid en beleefbaarheid van landschap en rivieren;
- Veilig en duurzaam waterbeheer (o.a. anticiperen op klimaatverandering);
- ontwikkelen van de Vechoevers.

Ommen zet in op de verdere ontwikkeling van haar sterke en kenmerkende kwaliteiten: het groene en gastvrije toeristische karakter. Een plek waar het aangenaam wonen en verblijven is. Ruimtelijke kwaliteit, duurzaamheid en leefbaarheid vormen de centrale pijlers van het omgevingsplan in combinatie met de vijf “G’s” die kenmerkend zijn voor Ommen als verblijfsgemeente: Groen, Gastvrij, Geïnspireerd, Gezond en Gelukkig. Uit het Ommer Motief volgt dat Ommen zich inzet voor het op duurzame wijze behouden en versterken van haar ruimtelijke kwaliteit en de leefbaarheid.

Het Vechtdal ligt in het gebied dat is aangewezen als Oude cultuurlandschap. De gemeente heeft de ambitie om de landschappelijke kwaliteiten, de verscheidenheid en de daarbinnen aanwezige ecologische waarden te behouden, te beschermen en waar mogelijk te versterken. De gemeente streeft er daarbij naar om het landschap beleefbaar en toegankelijk te houden voor de bewoners en toeristen. Het op duurzame wijze versterken van de omgevingskwaliteit is een belangrijke drijfveer bij het toestaan van ontwikkelruimte aan de actoren, die binnen dit landschap actief zijn en voor een belangrijk deel het landschap vorm hebben gegeven en ook nu nog vormgeven. De gemeente wil binnen kaders ontwikkelruimte bieden aan deze partijen, op basis van een gebiedsgedifferentieerde aanpak (gebiedsuitwerking Buitengebied).

Ommen heeft de ambitie om in samenspraak en afstemming met de waterschappen bij te dragen aan een veilig en duurzaam waterbeheer. Een waterbeheer waarin waar nodig tevens wordt geanticipeerd op de effecten van de klimaatverandering op de waterveiligheid. Dit laatste impliceert onder meer een grotere opgave, zoals reeds is voorzien in het provinciale programma “Ruimte voor de Vecht”, waarbij de gemeente zich aansluit. De gemeente wil ook het water meer en beter betrekken bij het centrum en het doorontwikkelen van Ommen als recreatiegemeente.

Conclusie gemeentelijk beleid

Het initiatief om de Vecht aan te passen is passend binnen de beleidsdoelstelling van de gemeente.

4 Milieuaspecten

In dit hoofdstuk worden de relevante milieuaspecten aan de orde gesteld. Hierbij komen aan de orde archeologie, bodem, cultuurhistorie, ecologie, externe veiligheid, geluid, luchtkwaliteit, vormvrije m.e.r.-beoordeling en water.

4.1 Archeologie

Algemeen

Het verdrag van Malta regelt de bescherming en het behoud van archeologische waarden. Nederland heeft dit verdrag in 1992 ondertekend en in 1998 geratificeerd. Het Verdrag van Malta (ook wel Verdrag van Valletta genoemd) is geïmplementeerd in de Monumentenwet. De wet op de archeologische monumentenzorg is in april 2006 door de Tweede Kamer aangenomen en in december van dat jaar door de Eerste Kamer bekrachtigd. Op 1 september 2007 is de wet als onderdeel van de monumentenwet in werking getreden. Het belangrijkste doel is de bescherming van het archeologische materiaal in de bodem (in situ) omdat de bodem doorgaans de beste garantie biedt voor een goede conservering. Het is verplicht om in nieuwe bestemmingsplannen (of procedures waarbij afgeweken wordt van het geldende bestemmingsplan zoals deze) rekening te houden met de mogelijke aanwezigheid van archeologisch waarden.

Gemeentelijk beleid

Gemeentelijke verwachtingskaart

Het te ontgronden gebied ligt in het beekdal van de Vecht, in een gebied met meanderruggen en geulen. Op basis van de landschappelijke ligging heeft het perceel op de provinciale verwachtingskaart een hoge archeologische verwachting. Op de gemeentelijke beleidskaart van de gemeente Ommen heeft het gebied een specifieke archeologische verwachting beekdalen. Het beleid in gebieden met een specifieke verwachting is vrijstelling van archeologisch onderzoek als de ingreep kleiner is dan 2.500 m². Op basis van het gemeentelijk beleid is archeologisch onderzoek noodzakelijk.

Onderzoek

Bureauonderzoek

In september 2013 is in opdracht van Waterschap Vechtstromen door Ingenieursbureau Oranjewoud BV een archeologisch bureauonderzoek uitgevoerd ten behoeve van het plangebied Vechoevers (fase 1 en 2) te Ommen, gemeente Ommen. Dit onderzoek is vastgelegd in het rapport "Archeologische Rapporten Oranjewoud 2013/102, Bureauonderzoek Vechoevers Ommen, fase 1 en 3 (projectnr. 264355, revisie 00, 06 november 2013).

Uit het bureauonderzoek is gebleken dat het plangebied in het dal van de Overijsselse Vecht ligt en dat het plangebied geomorfologisch uit een beekdalbodembodem met meanderruggen en geulen en een meanderend afwateringssysteem bestaat, met bodemkundig gezien roodoornige zandige Vechtdalgronden (vlakvaaggronden).

Gezien de landschappelijke ligging en de bekende vondsten moet rekening worden gehouden met eventueel aanwezige vindplaatsen uit de vroege prehistorie tot en met de nieuwe tijd in het plangebied, samenhangend met de hoger liggende oeverwal van de Overijsselse Vecht, tenzij er in het verleden bodemverstoring tot grotere diepte heeft plaats gevonden. De middelhoge verwachting geldt alleen als er sprake is van een (deels) intact bodemprofiel. Verwacht wordt dat de bodem binnen het plangebied is verstoord door licht agrarisch grondgebruik. In de ondergrond kan zich een oude meander van de Overijsselse Vecht bevinden. Binnen het plangebied kunnen zich ook scheepswrakken, bruggen, beschietingen en andere watergerelateerde bouwwerken en voorwerpen bevinden.

Binnen het plangebied is een middelhoge kans op resten uit alle archeologische periodes: van vroege steentijd tot nieuwe tijd. Deze verwachting geldt alleen als er sprake is van een (deels) intact bodemprofiel. Binnen het plangebied geldt een hoge archeologische verwachting voor zogenaamde watergerelateerde archeologische resten, zoals voorden, bruggen, visfuisen, beschoeiingen en scheepsresten.

Op basis van de uitkomsten van het bureauonderzoek is het advies om in het plangebied een archeologisch inventariserend veldonderzoek door middel van boringen, verkennende fase, uit te voeren. Het verkennend booronderzoek dient zich te richten op het in kaart brengen van de bodemopbouw en eventuele verstoringen hierin.

Dit advies van Ingenieursbureau Oranjewoud B.V. wordt ondersteund door de regioarcheoloog, die 9 oktober 2013 het volgende aangaf: "Het advies van Oranjewoud wordt overgenomen. Het uitvoeren van een archeologisch veldonderzoek (verkennende fase) is noodzakelijk. Dit onderzoek bestaat uit een aantal boorprofielen die dwars op de loop van de Vecht worden uitgezet. Op grond van de uitkomsten van dat onderzoek wordt bepaald of en zo ja in welke vorm, vervolgonderzoek nodig is".

Veldonderzoek, verkennende fase

Dit onderzoek is begin 2014 uitgevoerd. De resultaten zijn beschreven in het rapport Antea Group Archeologie 2014/20, Inventariserend veldonderzoek Vechtoevers Ommen, fase 1 en 3 (projectnr. 264355, revisie 01, 22 april 2014). (Ingenieursbureau Oranjewoud B.V. heeft per 1 januari 2014 Antea Group).

Uit het inventariserend booronderzoek, verkennende fase, is gebleken dat er onder een geroerde bovenlaag (dikte variërend) voornamelijk een natuurlijke beekbodem ligt, bestaande uit matig fijn en grof zand. In een aantal boringen is een tweede geroerde laag aangetroffen waarin oud puin is waargenomen. Deze laag bevindt zich schuin voor het Museum Tinnen Figuren (in het verlengde van de Brugstraat) waar voorheen een houten brug heeft gestaan. Waarschijnlijk is deze laag het restant van deze brug (d.w.z. grond aangevuld nadat de brug is gesloopt, de grond zelf met het puin kan van elders zijn aangevoerd). Verder zijn er geen archeologische indicatoren en/of cultuurlagen aangetroffen binnen het plangebied. Er bevinden zich voornamelijk natuurlijke beekgronden onder de geroerde bovenlaag.

Conclusie

Naar aanleiding van de verzamelde gegevens worden ter hoogte van boringen 26 t/m 29 de uit te voeren werkzaamheden archeologisch begeleid om na te gaan wat de begrenzingen zijn van het oude bruggenhoofd uit 1492-1971. Het in 2012 door het Oversticht geschreven Programma van eisen (PvE) wordt op dat punt aangevuld aan de hand van onderliggende boorresultaten. De overige delen van het plangebied bevatten geen archeologisch relevante lagen en/of indicatoren en zijn tevens te veel geroerd waardoor de verwachting voor het aantreffen van archeologische waarden naar laag kan worden gesteld: deze delen van het plangebied worden vrijgegeven voor wat betreft archeologie.

De regioarcheoloog heeft 19 maart 2014 ingestemd met de conclusies van het rapport. De beoordeling van de regioarcheoloog is als bijlage 1 bijgevoegd.

Het aspect archeologie is derhalve geen belemmering voor de omgevingsvergunning. Aan de vergunning dient de voorwaarde te worden gekoppeld, dat de werkzaamheden ter hoogte van boringen 26 t/m 29 archeologisch moeten worden begeleid, waarbij het Programma van Eisen moet worden aangepast.

4.2 Bodem

Algemeen

De tijd dat elke vervuiling moest worden aangepakt ligt achter ons. Belangrijkste criterium hierbij is of de vervuiling zodanig is, dat er sprake is van risico's voor gezondheid of milieu. In de praktijk blijken er vrijwel nooit risico's te zijn voor de gezondheid van mensen. Milieurisico's (verspreiding en ecologie) komen wel voor, maar meestal gaat het erom dat eventuele vervuilingen afstemming vereisen met bepaalde ontwikkelingen. Op dit moment is er sprake van een omslag van saneren naar beheren en behoeven alleen de zogeheten "ernstige vervuilingen" in meer of mindere mate aangepakt te worden. De maatregelen worden daarbij afgestemd op de functie.

Regelgeving

Het nationale bodembeleid is geregeld in de Wet bodembescherming (Wbb). Het doel van de Wbb is om te voorkomen dat nieuwe gevallen van bodemverontreiniging ontstaan. Voor bestaande bodemverontreinigingen is aangegeven in welke situaties (omvang en ernst van verontreiniging) en op welke termijn sanering moet plaatsvinden. Hierbij dient de bodemkwaliteit tenminste geschikt te worden gemaakt voor de functie die erop voorzien is, waarbij verspreiding van verontreiniging zoveel mogelijk wordt voorkomen. Het beleid gaat uit van het principe dat de bodem geschikt dient te zijn voor de beoogde functie.

Onderzoek

Resultaten bodemonderzoek

In mei 2012 is er door Tauw een verkennend bodemonderzoek uitgevoerd in het plangebied. In het rapport: 'Verkennd bodemonderzoek in het kader van oeverontwikkeling van de Vecht te Ommen, d.d. 3 mei 2012' staan daarvan de resultaten beschreven. Belangrijkste conclusie van het onderzoek was dat het onderzoek volstond voor hergebruik op de locatie maar indien er afgevoerd zou moeten worden er aanvullend onderzoek noodzakelijk was. Op basis van dit onderzoek heeft er aanvullend onderzoek plaatsgevonden.

Aanvullend bodemonderzoek

Tauw heeft in opdracht van het waterschap Vechtstromen een aanvullend bodemonderzoek uitgevoerd aan de Vechoevers in Ommen. De resultaten daarvan staan beschreven in het rapport 'Aanvullend bodemonderzoek in het kader van oeverontwikkeling van de Vecht te Ommen, Onderzoek naar verhoogde gehalten aan minerale olie in de bovengrond, d.d. 12 oktober 2012'.

De aanleiding voor dit bodemonderzoek zijn de tijdens een eerder in 2012 uitgevoerd bodemonderzoek aangetroffen licht verhoogde gehalten aan minerale olie in de bovengrond aan de noordzijde van de Vecht. Uit een indicatieve toetsing van de gemeten licht verhoogde gehalten aan het Besluit Bodemkwaliteit blijkt de grond (circa 8.500 m³) niet toepasbaar te zijn.

Op basis van het aanvullend bodemonderzoek is voldoende inzicht verkregen in de gehalten aan minerale olie in de bovengrond aan de noordzijde van de Vecht. Met de aanvullende resultaten is een beter inzicht verkregen in de herbruikbaarheid van de vrijkomende grond binnen het gebied. Tijdens het aanvullend onderzoek zijn geen minerale oliegehalten gemeten die er voor zorgen dat de vrijkomende grond (op basis van een indicatieve toetsing aan het BBK) dient te worden aangemerkt als niet toepasbare grond. Alleen ter plaatse van boring 1036 wordt de bovengrond aangemerkt als klasse Industrie.

Tijdens het aanvullend bodemonderzoek is in meerdere boringen een puinbijmenging aangetroffen, met name in het gebied rondom de huidige brug over de Vecht. Een bijmenging met puin is in principe altijd verdacht voor het voorkomen van asbest. Wij bevelen dan ook aan om op de locatie aanvullend onderzoek te doen naar de eventuele aanwezigheid van asbest in de grond. Aangezien wij er vanuit gaan dat de herkomst van het puin de gesloopte brug betreft, raden wij in dit kader aan om uit te

zoeken wanneer de vroegere brug over de Vecht is gebouwd en gesloopt, dit om vast te stellen of de aanwezigheid van asbest aannemelijk is.

Indien er grond afgevoerd moet worden van de locatie, dan wordt aanbevolen om de bovengrond rondom boring 1036 separaat te ontgraven en af te voeren aangezien deze grond een andere kwaliteit (klasse Industrie) heeft dan de overige terreindelen. Omdat uit de resultaten van dit onderzoek blijkt dat ter plaatse van de nabijgelegen boringen 1034 en 1038 sprake is van altijd toepasbare grond, wordt aanbevolen om aan de westzijde van boring 1036 tot een afstand van circa 25 meter vanaf boring 1036 de bovengrond (tot 0,5 m –mv) als klasse Industrie aan te merken en aan de oostzijde van boring 1036 tot circa 50 meter afstand (tot boring 1038). Dit onderzoek volstaat voor hergebruik van grond op de locatie. Zodra in grond toetsingswaarden worden overschreden is eventueel vrijkomende grond niet meer onbeperkt voor hergebruik geschikt. Bij afvoer van grond van de locatie kan het daarom noodzakelijk zijn een partijkeuring volgens de richtlijnen van het Besluit bodemkwaliteit uit te voeren.

Conclusie

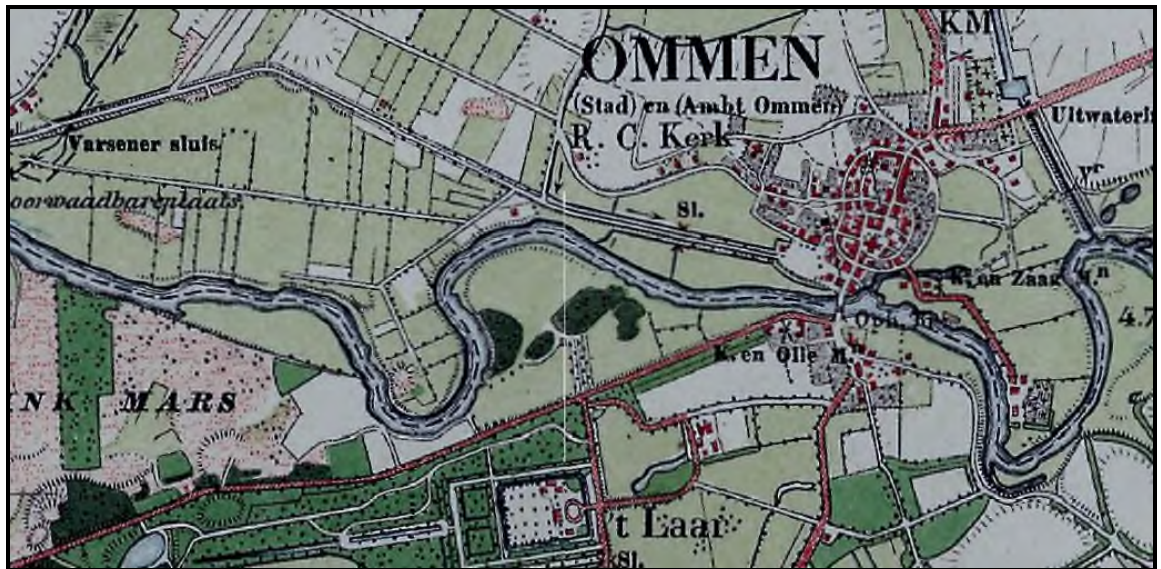
Uit de bodemonderzoeken blijkt dat de grond niet zondermeer overal toepasbaar is. Aan de genoemde aanbevelingen uit het rapport zal daarom tegemoet gekomen worden. Op grond van de resultaten van de onderzoeken wordt nog een specifieke partijkeuring AP04 gedaan. Dit staat de procedure om af te wijken van het bestemmingsplan niet in de weg en kan tegelijkertijd uitgevoerd worden.

4.3 Cultuurhistorie

Op het gebied van cultuurhistorie is de Modernisering Monumentenzorg (MoMo) een belangrijke recente wijziging. Deze heeft invloed op meerdere gebieden van de monumentenzorg en cultuurhistorische waarden. Voor het Wabo-prohjectbesluit is de verplichting om aan te tonen dat rekening is gehouden met cultuurhistorische waarden (art. 3.1.6, lid 2, sub a) van belang. Daarbij gaat het om zowel archeologische waarden, historisch-bouwkundige waarden als historisch-geografische waarden. Door de Rijkdienst voor het Cultureel Erfgoed is, naar aanleiding van een motie in de Eerste Kamer, gewerkt aan normen voor cultuurhistorisch onderzoek in het kader van het bestemmingsplan. Uitgangspunt is een inventarisatie, waardering en selectie van cultuurhistorische waarden en de vertaling daarvan in het bestemmingsplan. Deze vertaling gaat verder dan een beschrijving in de toelichting, maar vraagt in geval van bijzondere waarden ook om regels die de cultuurhistorische waarden beschermen.

Onderzoek

De Vecht is, net als alle andere rivieren in Nederland in de loop der jaren steeds meer op een kanaal gaan lijken. Vroeger was het een meanderende rivier maar daar is steeds minder van merkbaar. Dit plan zorgt mede voor een gedeeltelijke terugkeer van de meanderende rivier. De rivier krijgt weer meer ruimte, net als vroeger. Vanuit het bestemmingsplan Buitengebied volgt dat de in dit gebied voorkomende landschappelijke waarden in de vorm van het contrast tussen het open rivierdal en de besloten beboste rivierduinen en het aanwezige microreliëf moeten worden beschermd. De uit te voeren werkzaamheden tasten deze waarden niet aan. Vanuit cultuurhistorie zijn er dan ook geen beperkingen voor de realisatie.

Figuur 9: historische topografische kaart van rond 1900

Conclusie

Het aspect cultuurhistorie vormt geen belemmering voor de uitvoering van de plannen omdat een van de doelstellingen is om de Vecht weer terug te brengen in de oude staat.

4.4 Ecologie

Algemeen

Ten aanzien van natuurwaarden zijn zowel gebiedsbescherming (Natuurbeschermingswet en Ecologische Hoofdstructuur) als soortbescherming (Flora- en faunawet) van belang.

Natuurbeschermingswet 1998

Uit een oogpunt van gebiedsbescherming is de Natuurbeschermingswet 1998, die op 1 oktober 2005 in werking is getreden, van belang. Deze wet onderscheidt drie soorten gebieden, te weten:

- door de minister van LNV aangewezen gebieden, zoals bedoeld in de Vogel- en Habitatrichtlijn;
- door de minister van LNV aangewezen beschermde natuurmonumenten;
- door Gedeputeerde Staten aangewezen beschermde landschapsgezichten.

De wet bevat een zwaar beschermingsregime voor de onder a en b bedoelde gebieden (in de vorm van verboden voor allerlei handelingen, behoudens vergunning van Gedeputeerde Staten of de minister van LNV). De bescherming van de onder c bedoelde gebieden vindt plaats door middel van het bestemmingsplan. De speciale beschermingszones hebben een externe werking, zodat ook ingrepen diebui ten deze zones plaatsvinden verstoring kunnen veroorzaken en moeten worden getoetst op het effect van de ingreep op soorten en habitats.

Bij de voorbereiding van het bestemmingsplan moet worden onderzocht of de Natuurbeschermingswet 1998 de uitvoering van het plan niet in de weg staat. Dit is het geval wanneer de uitvoering tot ingrepen noodzaakt waarvan moet worden aangenomen dat daarvoor geen vergunning ingevolge de Natuurbeschermingswet 1998 zal kunnen worden verkregen. Speciale beschermingszones maken onderdeel uit van een samenhangend Europees ecologisch netwerk: Natura 2000. Dit netwerk is vergelijkbaar met de Nederlandse Ecologische Hoofdstructuur, echter op Europees niveau.

Ecologische Hoofdstructuur

De Nota Ruimte geeft het beleidskader voor de duurzame ontwikkeling en een verantwoord toekomstig grondgebruik in de vorm van onder andere de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). De EHS is een samenhangend netwerk van bestaande en te ontwikkelen natuurgebieden. Het netwerk wordt gevormd door kerngebieden, natuurontwikkelingsgebieden en ecologische verbindingzones.

Flora en fauna

Op 1 april 2002 is de Flora- en faunawet in werking getreden. Deze wet regelt de bescherming van wilde dier- en plantensoorten. In de wet zijn de voormalige Jacht- en Vogelwet opgenomen, alsmede desoortbeschermingsparagrafen uit de Natuurbeschermingswet. Tevens is een deel van de verplichtingen op grond van de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn opgenomen. De Flora- en faunawet verbiedt om dieren te doden of hun rust- of verblijfplaats te verstoren. Ook legt de wet de zorgplicht van de burger voor de flora en fauna vast. Er zijn vrijstellingsbepalingen, onder andere in verband met de jacht en de schadebestrijding. Afwijkingen van de verbodsbepalingen zijn mogelijk indien geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort.

Onderzoek

Er is door Oranjewoud een Natuurtoets uitgevoerd. In het rapport 'Natuurtoets vergraven Vechoevers Ommen, projectnr. 259195, revisie 00, d.d. 12 augustus 2013' staan daarvan de resultaten beschreven.

Conclusies soortenbescherming

De oevers maken deel uit van het leefgebied van diverse zwaarder beschermde soorten uit de soortgroepen vogels, zoogdieren en vissen. Om negatieve effecten op deze zwaarder beschermde soorten uit te voeren zijn in het onderzoek een aantal specifieke randvoorwaarden geformuleerd. Het is belangrijk dat bij de aanbesteding en de uitvoering van de werkzaamheden rekening wordt gehouden met deze specifieke randvoorwaarden. Indien hiervan afgeweken wordt kan het noodzakelijk zijn om voor de werkzaamheden een ontheffing aan te vragen.

Op werkzaamheden door het waterschap Vechtstromen is de gedragscode van de Unie van Waterschappen van toepassing. Voor ruimtelijke ingrepen is daarmee geen ontheffing noodzakelijk voor beschermde soorten van tabel 2 van de Flora- en faunawet, op voorwaarde dat voldaan wordt aan de voorwaarden zoals beschreven in de gedragscode. In de gedragscode zijn voorkeursperiodes opgenomen voor uitvoering van werkzaamheden in wateren en oevers, zodat negatieve effecten zoveel mogelijk voorkomen worden. De uitvoering van de werkzaamheden beschreven in deze natuurtoets zoals nu gepland zijn, wijken af van deze voorkeursperiodes.

Effecten op broedvogels kunnen worden voorkomen, door het broedbiotoop ongeschikt te maken: kort afmaaien van de vegetatie en vanaf het begin van het broedseizoen de oevers te verstoren. Voor de kleine modderkruiper en rivierdonderpad (beide tabel 2 van de Flora- en faunawet) is in de gedragscode van de Unie van Waterschappen voor het vergraven van waterschappen als voorkeursperiode half juli - oktober aangegeven. Het vergraven van de oevers is voorzien na half juli 2014 om de verstoring minimaal te houden. Tijdens het broedseizoen worden geen vergravingen uitgevoerd.

De otter komt mogelijk als trekker in het gebied voor. De steenmarter maakt uitsluitend gebruik van de uiterwaarden. Een groot deel van het onderzoeksgebied is door de korte, monotone vegetatie ongeschikt als jachtgebied. Slechts een klein deel van zijn jachtgebied gaat tijdelijk verloren. Voor rugstreeppad en ringslang is het projectgebied ongeschikt door het ontbreken van voortplantings- en overwinteringsbiotoop.

Algemene mitigerende maatregelen zijn vastgelegd in de relevante Flora- en faunawet gedragscodes, te weten de gedragscode van de Unie van Waterschappen. Deze gecombineerde mitigerende maatregelen voorkomen schade aan de zwaarder beschermde soorten waardoor geen ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet noodzakelijk is voor de tabel 3 soorten van de Flora- en faunawet.

Tabel 1: Effecten op beschermde soorten in het plangebied en de noodzaak voor ontheffing en/of mitigerende maatregelen.

Soortgroep / soort	Ingrep versturend	Nader onderzoek	Ontheffing noodzakelijk	Mitigerende maatregel
Broedvogels algemeen	Mogelijk	Nee	Nee	Werken buiten broedseizoen
Vleermuizen	Mogelijk	Nee	Nee	Niet werken in schemer en nacht gedurende actieve periode
Kleine Modderkruiper	Mogelijk	Ja	Mogelijk	werken volgens gedragscode, periode half juli-oktober
Rivierdonderpad	Mogelijk	Ja	Mogelijk	Werken volgens gedragscode, periode augustus-november, voor het invallen van langdurige vorst

Conclusies gebiedenbescherming

De EHS kent geen externe werking, zoals Natura2000 dat heeft. Er wordt daarom alleen getoetst op effecten van werkzaamheden die binnen de begrenzing van de EHS optreden. De visie uit de Omgevingsvisie en het Natuurgebiedsplan gaan uit van een ruimere begrenzing (Corridor Ommen). De ontwikkelingen die daarin worden voorzien, zijn echter vanuit de natuurwetgeving niet meer kaderstellend, nu de begrenzing gewijzigd is en de oevers buiten de EHS vallen.

Er is sprake van een tijdelijke verstoring van de EHS als de oevers worden vergraven. Deze verstoring betreft:

- geluid en trillingen, waardoor dieren verstoord worden;
- tijdelijke en plaatselijke troebeling door verschuiven en opwervelen zand;
- tijdelijk verdwijnen van de stortstenenoevers met de daarop aanwezige vegetatie.

De verbindende functie van de Vecht blijft in stand en het watersysteem wordt niet aangetast. Deze ingreep tast de wezenlijke kenmerken en waarden van de EHS niet aan, zoals de migratiemogelijkheden voor soorten als otter, noordse woelmuis, waterspitsmuis, kamsalamander, heikikker, boomkikker, ringslang, poelkikker, knoflookpad, libellen, grote en kleine modderkruiper, zalm, beekforel, bittervoorn, snoek en rivierkreeft. De nieuwe situatie is geen verbetering maar ook geen verslechtering ten aanzien van deze soorten. De voorgenomen werkzaamheden leiden niet tot significante aantasting van de ontwikkelingskansen van de EHS.

Vanwege de afstand, de aard en omvang van de werkzaamheden zijn effecten op deze Natura 2000-gebieden uit te sluiten. Er is geen noodzaak voor het opstellen van een compensatieplan (EHS). Verdere toetsing in het kader van de Natuurbeschermingswet is niet nodig.

Conclusie

Het Waterschap zal tegemoet komen aan alle aanbevelingen uit het onderzoeksrapport waardoor het aspect ecologie geen beperkingen geeft voor de uitvoering.

4.5 Externe veiligheid

Beleidskader

Bij Externe Veiligheid (EV) gaat het om de gevaren die de directe omgeving loopt in het geval er iets mis mocht gaan tijdens de productie, het behandelen of het vervoer van gevaarlijke stoffen. De daaraan verbonden risico's moeten aanvaardbaar blijven. Binnen de EV worden twee normstellingen gehanteerd:

- het Plaatsgebonden Risico (PR) richt zich vooral op de te realiseren basisveiligheid voor burgers;
- het Groepsrisico (GR) stelt beperkingen aan de maatschappelijke ontwrichting als gevolg calamiteiten met gevaarlijke stoffen.

Bebouwing is niet toegestaan binnen de zogenaamde 10^{-6} contour van het PR:

- rond inrichtingen waarin opslag / verwerking gevaarlijke stoffen plaatsvindt;
- langs transportroutes (weg, spoor, water, buisleiding) waarover gevaarlijke stoffen worden vervoerd.

Risico's verbonden aan het transport gevaarlijke stoffen zijn in kaart gebracht in de diverse risicoatlassen. In het Besluit EV Inrichtingen (BEVI) is opgenomen dat voor iedere toename van het GR een verantwoordingsplicht geldt, ook als de verandering geen overschrijding van de norm veroorzaakt.

Gemeentelijk Externe Veiligheidsbeleid 2012 – 2014

In april 2012 heeft de gemeente Ommen haar Externe Veiligheidsbeleid 2012 – 2014 vastgesteld. Mede hiermee wil de gemeente Ommen haar burgers een veilige leefomgeving bieden. De wettelijke verplichtingen zijn vastgelegd in landelijke wet- en regelgeving, met een gemeentelijke beleid probeert de gemeente hieraan invulling te geven. Doel is om duidelijk te maken welke veiligheidsrisico's er zijn in de gemeente Ommen, en hoe met deze risico's dient te worden omgegaan.

Onderzoek

In het plangebied bevinden zich geen gevoelige objecten. Ook worden geen nieuwe risicovolle activiteiten mogelijk gemaakt die onder de werking van het externe veiligheidskader vallen. Veiligheidsrisico's zullen niet toe- of afnemen.

Conclusie

Het aspect externe veiligheid geeft geen beperkingen voor de uitvoering van de plannen omdat er geen sprake is van realisatie en/of het planologisch mogelijk maken van een gevoelig- of gevaarlijk object.

4.6 Geluid

Algemeen

Geluid is één van de factoren die de beleving van de leefomgeving in belangrijke mate bepalen. Door de toename van het verkeer en de bedrijvigheid wordt de omgeving in steeds sterkere mate belast met geluid. Dit leidt tot steeds meer klachten. In een aantal gevallen wordt de gezondheid beïnvloed door geluid. Hoge geluidsniveaus kunnen het gehoor beschadigen en ook de verstoring van de slaap kan op de lange duur slecht zijn voor de gezondheid. Door de toename van het geluid in de omgeving, wordt de behoefte aan stilte steeds meer als een noodzaak gevoeld.

Regelgeving

De Wet geluidhinder, de Luchtvaartwet en de Wet milieubeheer zijn in het kader van geluidhinder van belang. Bij nieuwe ontwikkelingen van geluidgevoelige bestemmingen dient de geluidssituatie in beeld gebracht te worden. De geluidsniveaus op de gevels van de nieuwe gebouwen worden getoetst aan de geluidsnormen.

Er dient gekeken te worden naar vier bronnen van geluid, namelijk:

- wegverkeerslawaai;
- spoorlawaai;
- industrielawaai;
- vliegtuiglawaai.

Het juridisch kader voor wegverkeerslawaai, spoorlawaai en industrielawaai wordt gevormd door de Wet geluidhinder. Vliegtuiglawaai wordt geregeld in de Luchtvaartwet. Er liggen geen geluidszones van het spoorlawaai, industrielawaai en vliegtuiglawaai over het plangebied, waardoor deze niet nader beschouwd worden.

Onderzoek

In het plangebied bevinden zich geen gevoelige objecten die beschermd moeten worden tegen eventuele geluidhinder. Ook worden geen bouwmogelijkheden geboden om dergelijke gebouwen te kunnen realiseren.

Conclusie

Het aspect geluid vormt geen beperking voor de realisatie van de plannen.

4.7 Luchtkwaliteit

Algemeen

Door de uitstoot van uitlaatgassen door onder andere de industrie en het verkeer komen schadelijke stoffen in de lucht. Vooral langs drukke wegen kunnen de concentraties van verschillende stoffen zo hoog zijn dat deze de gezondheid kunnen aantasten. Om te voorkomen dat de gezondheid wordt aangetast door luchtverontreiniging dient bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen rekening gehouden te worden met de luchtkwaliteit ter plaatse.

Regelgeving

De belangrijkste wet- en regelgeving voor luchtkwaliteit is vastgelegd in Titel 5.2 Luchtkwaliteitseisen van de Wet milieubeheer (Wm). In samenhang met Titel 5.2 zijn de grenswaarden voor luchtkwaliteit in Bijlage 2 van de Wm opgenomen. In Titel 5.2 Wm is bepaald dat bestuursorganen een besluit, dat gevolgen kan hebben voor de luchtkwaliteit, kunnen nemen wanneer:

- wordt voldaan aan de in bijlage 2 Wm opgenomen grenswaarden;
- een besluit (per saldo) niet leidt tot een verslechtering van de luchtkwaliteit;
- aannemelijk is gemaakt dat een besluit 'niet in betekenende mate' bijdraagt aan de concentratie van een stof;
- het project is opgenomen in het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL).

In Titel 5.2 Wm is ook vastgelegd op welke plaatsen geen beoordeling van de luchtkwaliteit hoeft plaats te vinden. Dit wordt beschreven in het zogenaamde toepasbaarheidsbeginsel. Dit is onder andere het geval in gebieden in de buitenlucht waartoe leden van het publiek normaliter geen toegang hebben, op een arbeidsplaats als bedoeld in de Arbeidsomstandighedenwet 1998 en op de rijbaan en middenberm van een weg.

Bij Titel 5.2 Wm horen uitvoeringsregels die zijn vastgelegd in Algemene Maatregelen van Bestuur (AMvB) en ministeriële regelingen. De volgende AMvB's en regelingen zijn of kunnen relevant zijn bij luchtkwaliteitsonderzoeken: AMvB en Regeling niet in betekenende mate bijdragen; Regeling projectsaldering 2007; Regeling beoordeling luchtkwaliteit 2007; Besluit Gevoelige bestemmingen.

Besluit niet in betekende mate bijdragen

In het Besluit niet in betekende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen) (NIBM) is vastgelegd wanneer een project/plan niet in betekende mate bijdraagt aan de concentratie van een bepaalde stof. Een plan/project draagt niet in betekende mate bij als de toename van de concentraties in de buitenlucht van zowel NO₂ als PM₁₀ niet meer bedraagt dan 3% van de jaargemiddelde grenswaarde voor die stoffen. Dit komt voor beide stoffen overeen met een maximale toename van de concentraties met 1,2 µg/m³. Projecten die niet in betekende mate bijdragen aan de verslechtering van de luchtkwaliteit hoeven niet getoetst te worden aan de grenswaarden uit de Wet milieubeheer. Wel moet worden aangetoond dat als gevolg van het project de jaargemiddelde concentraties PM₁₀ en NO₂ niet met meer dan 1,2 µg/m³ toenemen. In de onder het Besluit NIBM vallende Regeling niet in betekende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen) is tot slot een aantal categorieën van plannen (projecten) opgenomen waarvoor tot een bepaalde omvang zonder meer geldt dat deze plannen niet in betekende mate bijdragen. Blijft de ontwikkeling binnen de voor deze categorieën opgenomen grenzen, dan is het project per definitie niet in betekende mate, hoeft dit niet met berekeningen te worden aangetoond en hoeft ook in dat geval verder geen toetsing aan de grenswaarden plaats te vinden. Ook dit project valt onder deze regeling.

Conclusie

Dit project valt onder de werking van het Besluit niet in betekende mate bijdragen (NIBM). De toename van het verkeer zal dermate laag zijn dat er geen overschrijding zal plaatsvinden van de waarden uit de Wet milieubeheer.

4.8 Water

Algemeen

Schoon, voldoende en veilig water. Dat is voor iedereen belangrijk. Daarom is het nodig om bij ruimtelijke plannen, zoals bouwvergunningen en bestemmingsplannen, rekening te houden met water. Water moet namelijk voldoende ruimte krijgen in deze plannen. Daarom bestaat de watertoets. De watertoets is verplicht sinds 1 november 2003. Deze toets laat zien of een plan op de juiste locatie komt én of het plan rekening houdt met schoon, voldoende en veilig water. Gemeenten, provincies, het rijk en soms particulieren vragen de toets aan bij de waterbeheerder.

Waterschapsbeleid Vechtstromen

Het beleid van het waterschap Vechtstromen is neergelegd in het Waterbeheerplan 2010-2015. uit dit plan blijkt dat bij keuzes in de ruimtelijke ordening het waterschap verdere aantasting van het watersysteem wil voorkomen en onomkeerbare ontwikkelingen voor wil zijn. Daarom wordt het watersysteem als randvoorwaarde gesteld bij de ruimtelijke ordening. Belangrijke richtlijnen voor het duurzame waterbeheer dat Vechtstromen nastreeft, staan in de publicatie Grondwater als leidraad voor het oppervlaktewater (een aanpak op basis van de Waternood-methode). Deze aanpak is vooral gericht op verdrogingsbestrijding en is de eerste stap uit de trits vasthouden-bergen-afvoeren.

Vechtstromen hanteert het “stand still” beginsel. Als er door activiteiten of ontwikkelingen berging verloren gaat, moet deze volledig worden gecompenseerd. Voor het stedelijk waterbeheer is de doelstelling: de kwaliteit en kwantiteit op orde brengen, conform de afspraken uit het Nationaal Bestuursakkoord Water.

Waterschapsbeleid Regge en Dinkel

Het waterschap Regge en Dinkel heeft in het waterbeheerplan 2010 – 2015 haar nieuwe beleid vermeld. Dit plan is opgesteld in samenwerking met vier andere waterschappen, die deel uitmaken van het deelstroomgebieden Rijn-Oost. De opdracht van de waterschappen is te zorgen voor voldoende water, schoon water en voor veilig wonen op de taakvelden watersysteem, waterketen en veiligheid.

Voor het watersysteembeheer zijn twee hoofdopgaven geformuleerd. Namelijk in eerste plaats het zo goed mogelijk ontwikkelen van de waterfunctie: een ecologisch en chemisch goed functionerend watersysteem; in de tweede plaats het zo goed mogelijk bedienen van de functies in het betreffende gebied. Om aan deze doelen structureel te kunnen voldoen, moet het watersysteem robuust en veerkrachtig worden gemaakt. Dit betekent vooral dat er voldoende ruimte beschikbaar moet zijn voor het oppervlakte water en dat de natuurlijke veerkracht van het grond- en oppervlaktewatersysteem zoveel mogelijk moet worden hersteld. Daarnaast is er vanuit de ecologie van het oppervlaktewater verbetering nodig op de aspecten watervoering, morfologie, fysisch-chemische toestand, bereikbaarheid en passeerbaarheid voor waterorganismen en beheer en onderhoud.

Onderzoek

Dit project is ontwikkeld door het Waterschap met als belangrijkste doel een verbetering van de waterhuishouding in het gebied. Er zal meer ruimte gecreëerd worden voor het water ten tijde van hoogwater. Er zal geen toename zijn van verharding.

Het vergroten van de waterveiligheid door het verbeteren van de afvoer bij hoog water is de belangrijkste aanleiding voor het plan Vechoevers Ommen. Het verbeteren van de waterveiligheid is daarmee (vanuit de bestaande inrichting) richtinggevend in het ontwerp zoals dat er nu ligt. De hydraulische doelstelling is het met 15 centimeter verlagen van de waterstand ter hoogte van de Hessel Mulertbrug bij een maatgevende afvoer die statistisch gezien één keer in de 100 jaar voorkomt.

Aan het vergroten van de waterveiligheid wordt invulling gegeven door:

- Het verbreden van het zomerbed onder de Hessel Mulertbrug van 38 naar 50 meter
- Het verbreden van het zomerbed in de hoofdgeul van de Vecht van 40 naar minimaal 50 meter
- Het verruimen van het winterbed door ter hoogte van de havenkom het winterbed te verlagen van circa 3,5 naar 3 m NAP
- De aanleg van een nevengeul (maakt geen onderdeel uit van deze fase, wordt later gerealiseerd)

Conclusie

Het plan is opgesteld voor de verbetering van de waterhuishouding en is in overeenstemming met de doelen van het waterschap.

5 Economische uitvoerbaarheid

In het kader van de Wet ruimtelijke ordening geldt de verplichting om bij een bestemmingsplan (of omgevingsvergunning waarbij afgeweken wordt van het bestemmingsplan) het kostenverhaal te regelen. In sommige gevallen is een exploitatieplan benodigd. Een uitzondering geldt als er een anterieure overeenkomst is afgesloten, waarin het kostenverhaal is geregeld. Hierin staan ook afspraken over de afhandeling van eventuele planschade, deze kosten komen voor rekening van de initiatiefnemer. Het waterschap heeft in de begroting ruimte gereserveerd voor de uitvoering van de projecten. Daarmee is het kostenverhaal in voldoende mate gedekt.

6 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

In het kader van de vergunningverlening heeft de Ontwerpbeschikking omgevingsvergunning uitgebreide procedure project Vechoevers Fase 2, Ommen gedurende 6 weken, van 23 januari 2014 tot en met 5 maart 2014 voor een ieder ter inzage gelegen. In deze periode konden gemotiveerde schriftelijke en/of mondeling zienswijzen worden gediend bij het college van burgemeester en wethouders. Gedurende deze termijn van ter inzage legging is één schriftelijke zienswijze ingediend. Deze zienswijze is later weer ingetrokken. Dit betekent, dat er geen zienswijzen zijn en dat één en ander niet leidt tot aanpassing van het project en de omgevingsvergunning kan worden verleend.

Bijlage 1: Beoordeling regioarcheoloog

De gemeente Ommen heeft van het waterschap Vechtstromen het rapport *Inventariserend veldonderzoek Vechoevers Ommen, fase 1 en 3* (projectnummer 264355; 2014/20) toegestuurd gekregen. Het onderzoek is uitgevoerd door Antea Group Archeologie.

In een eerder stadium is een bureauonderzoek uitgevoerd¹. Op basis van de uitkomsten van dit bureauonderzoek is een verkennend booronderzoek uitgevoerd. Het onderzoek is uitgevoerd conform de eisen gesteld in het Kwaliteitshandboek Nederlandse Archeologie 3.2 (KNA 3.2).

Er zijn 44 boringen (Edelmanboor, Ø 7 cm) in dwarsraaien gezet. Uit het onderzoek blijkt dat onder een geroerde bovenlaag een natuurlijke beekbodem aanwezig is. Alleen in boring 26, 28 en 29 is een tweede laag aangetroffen. Deze laag bevat, onder andere, oud puin. Boring 29 ligt precies in het verlengde van de Brugstraat, daar waar de oude houten brug heeft gelegen. Het is aannemelijk dat de puinhoudende laag in relatie staat tot het voormalige bruggenhoofd.

In het overige deel van het plangebied zijn geen relevante archeologische lagen of resten aangetoond.

Het advies van Antea Group Archeologie is:

- Naar aanleiding van de verzamelde gegevens wordt geadviseerd om ter hoogte van boringen 26 t/m 29 de uit te voeren werkzaamheden archeologisch te laten begeleiden. Om na te gaan wat de begrenzingen zijn van het oude bruggenhoofd uit 1492-1971.
- De overige delen bevatten geen archeologisch relevante lagen en/of indicatoren en zijn tevens te veel geroerd waardoor de verwachting voor het aantreffen van archeologische waarden naar laag kan worden bijgesteld: deze delen van het plangebied kunnen worden vrijgegeven.

Conclusie

Het advies van Antea Group Archeologie wordt overgenomen. De werkzaamheden rond de locatie van het oude bruggenhoofd dienen te worden uitgevoerd onder archeologische begeleiding. Het in 2012 daarvoor opgestelde Programma van Eisen (PvE) is niet meer geldig en zal moeten worden aangepast. De bevindingen van bovenstaand onderzoek zullen in dit PvE worden meegenomen.

De overige delen worden, op archeologische gronden, vrijgegeven. Het uitvoeren van nader archeologisch onderzoek is voor deze delen niet noodzakelijk.

Omdat in beek/rivierdalen regelmatig vondsten worden gedaan die niet met een booronderzoek zijn op te sporen (zoals waterkeringen, knuppelpaden, visfinken, deponeringen en andere watergerelateerde zaken) wijs ik met klem op de meldingsplicht opgenomen in de Monumentenwet 1988, art. 53, wanneer tijdens de graafwerkzaamheden archeologische resten worden aangetroffen. Dit kan bij de gemeente Ommen (14 0529) of het provinciaal archeologisch depot in Deventer (05720 – 640 611).

19 maart 2014

Drs. M. (Marijke) Nieuwenhuis
Regioarcheoloog
Gemeente Ommen

---

¹ Kaptein, I.N., 2013: *Bureauonderzoek Vechoevers Ommen, fase 1 en 3*. Archeologische rapporten Oranjewoud 2013/102. Oranjewoud, Heerenveen.